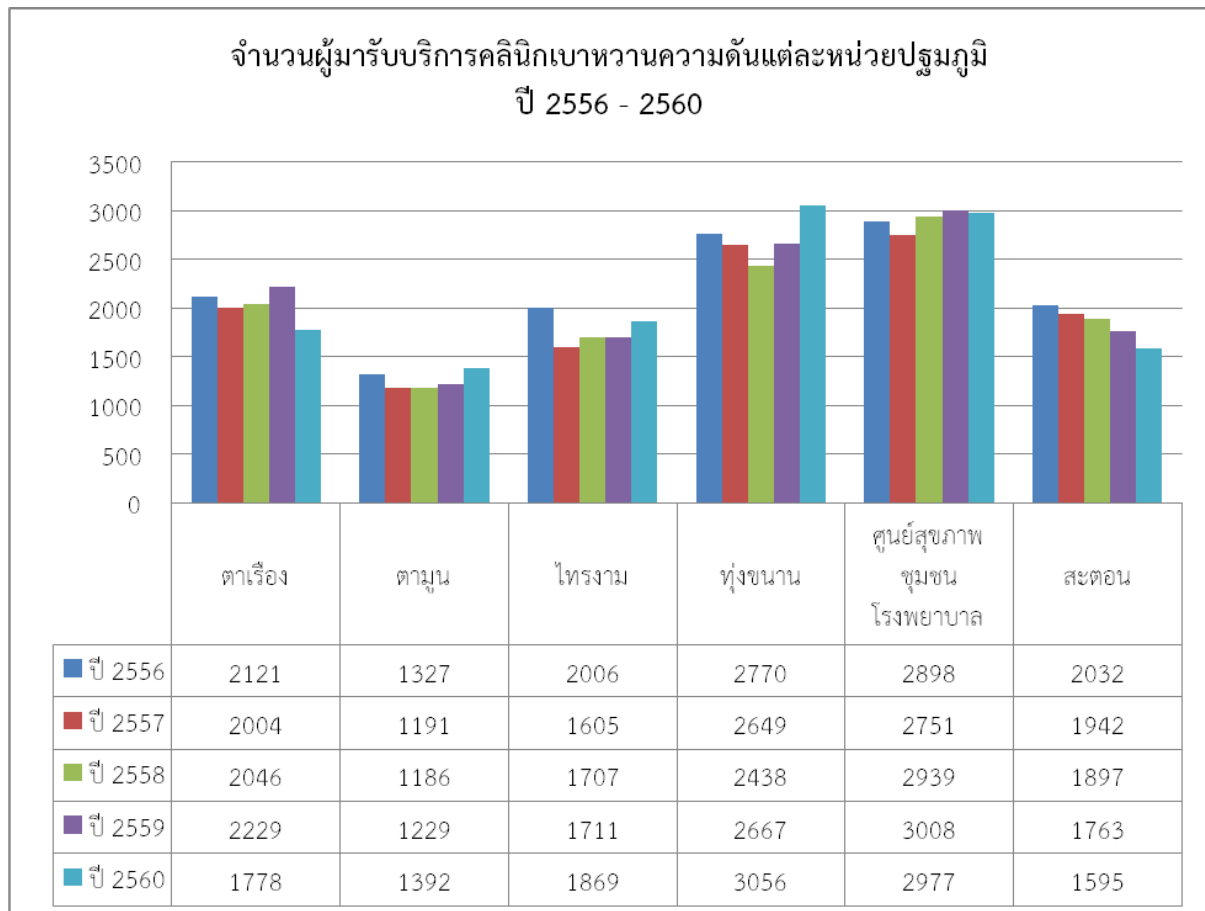


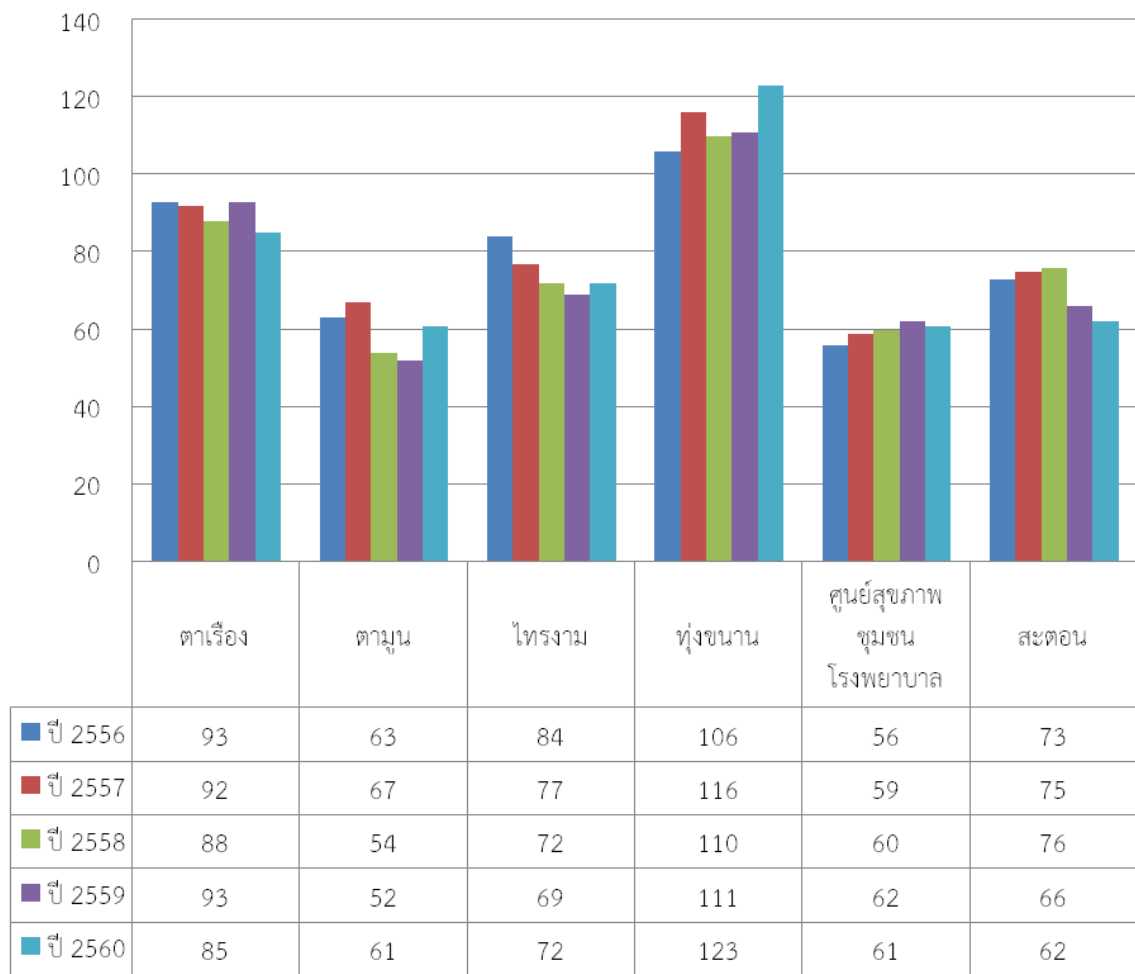
## สรุปงานบริการคลินิกเบาหวานความดันในหน่วยบริการปฐมภูมิ

จินดาพร ขุนศรีอุเชนทร์ เกษัชรชำนาญการ



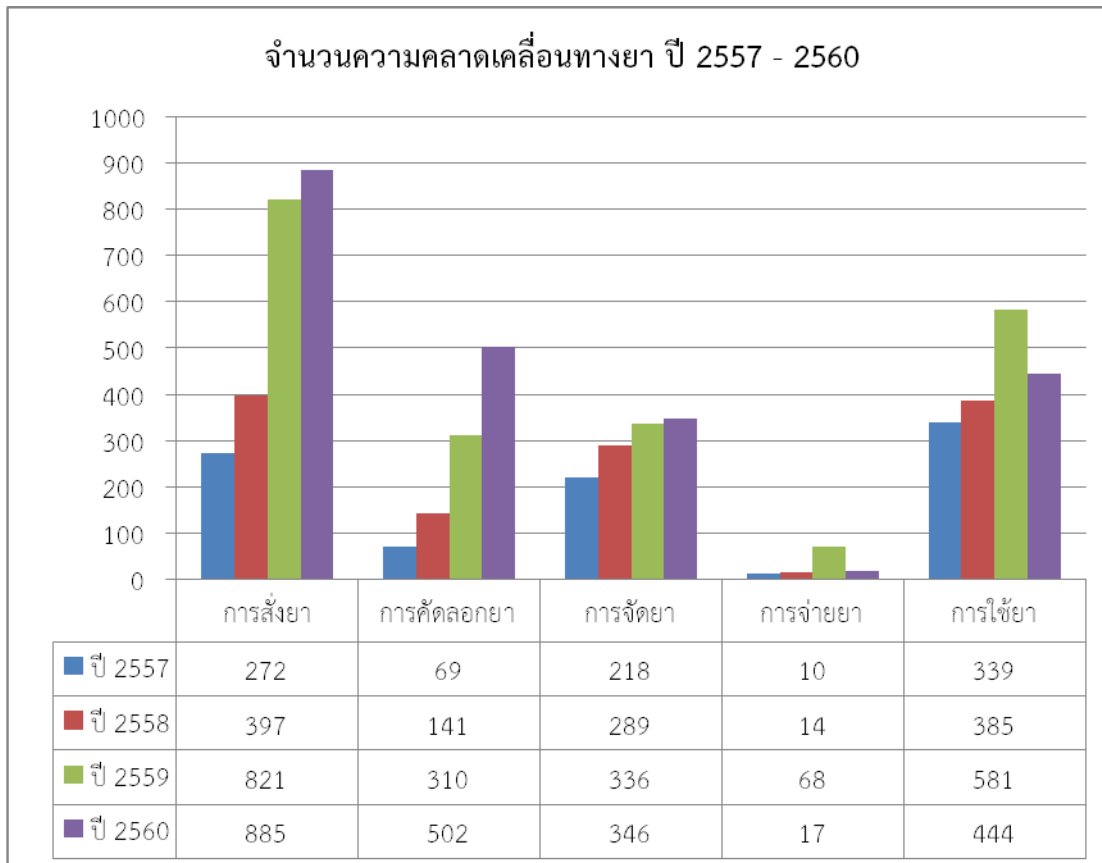
จากแผนภูมิแท่งแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการคลินิกเบาหวานความดันในแต่ละหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2556 ถึง ปี 2560 พบว่าจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการในแต่ละหน่วยบริการปฐมภูมิมิแนวโน้มใกล้เคียงกันของแต่ละปี จำนวนสูงสุดที่ทุ่งขนาน ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล ตาเรือ่ง ไทรงาม สะตอน และตามูน ตามลำดับ เหมือนปี 2559 โดยมีที่ไทรงาม ทุ่งขนาน ตามูนและศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2559 ซึ่งไม่ต่างจากเดิมมาก แต่จำนวนผู้ป่วยรวมของระบบเพิ่มขึ้น องค์กรแพทย์จึงขยายระยะเวลาการรับยาของผู้ป่วยให้ยาวนานมากขึ้น

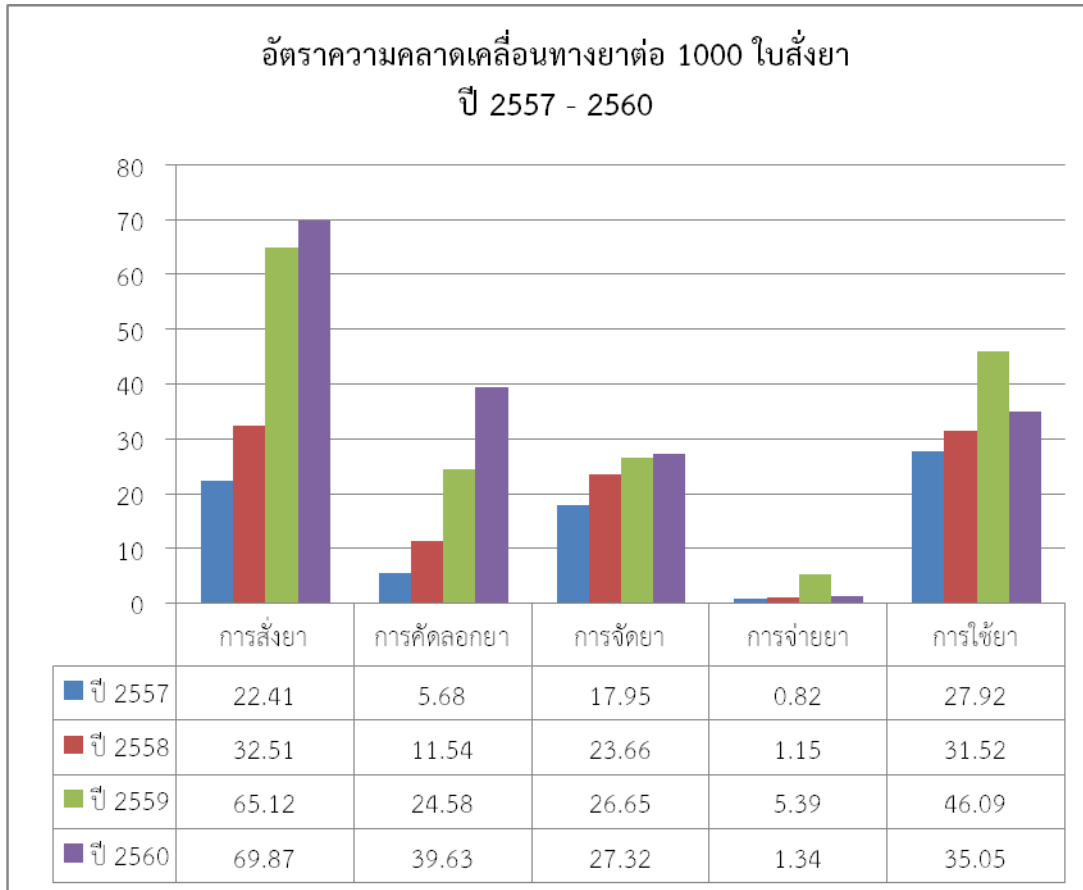
ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยแต่ละครั้งที่รับบริการคลินิกเบาหวานความดัน  
แต่ละหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2556 - 2560



จำนวนวันที่ให้บริการสูงสุดที่ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลสูงสุดคือ 49 ครั้ง/ปี ซึ่งเปิดให้บริการทุกวันพฤหัสบดี มีจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการเฉลี่ยครั้งละ 61 คน ในส่วนของทุ่งขนานให้บริการวันพุธเว้นวันพฤหัสบดีให้บริการทั้งหมดปี 2559 จำนวน 24 ครั้ง และปี 2560 จำนวนวันที่ให้บริการ 25 ครั้ง จำนวนผู้มารับบริการเฉลี่ยแต่ละครั้งสูงสุดปี 2559 คือ 111 คน ปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 123 คน และตาเรือ่งให้บริการวันจันทร์เว้นวันจันทร์เปิดให้บริการปี 2559 ทั้งหมด 24 ครั้ง ปี 2560 จำนวนวันที่ให้บริการ 21 ครั้ง จำนวนผู้มารับบริการปี 2559 เฉลี่ย 93 คน ปี 2560 ลดลงเป็น 85 คน สะตอนให้บริการวันศุกร์ที่ 1, 3, 5 ของทุกเดือนปี 2560 จำนวนวันที่ให้บริการ 26 ครั้ง จำนวนผู้มารับบริการเฉลี่ยแต่ละครั้งปี 2559 คือ 66 คน ปี 2560 ลดลงเป็น 62 คน ไทรงามให้บริการพุธเว้นพุธสลับกับทุ่งขนานให้บริการปี 2559 ทั้งหมด 25 ครั้ง ปี 2560 จำนวนวันที่ให้บริการ 26 ครั้ง จำนวนผู้มารับบริการเฉลี่ยแต่ละครั้งปี 2559 คือ 69 คน ปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 72 คน และตามูนให้บริการวันจันทร์เว้นวันจันทร์สลับกับตาเรือ่งเปิดให้บริการทั้งหมด 24 ครั้ง ปี 2560 จำนวนวันที่ให้บริการ 23 ครั้ง จำนวนผู้มารับบริการเฉลี่ยแต่ละครั้งปี 2559 คือ 52 คน ปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 61 คน แนวโน้ม

ค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยในแต่ละครั้งที่ให้บริการของปี 2556 ถึง 2559 มีจำนวนใกล้เคียงกันในแต่ละแห่ง โดยสะท้อนปี 2559 - 2560 ค่าเฉลี่ยของผู้ป่วยที่มาแต่ละครั้งลดลงจากปี 2556-2558 เนื่องจากแพทย์ปรับการนัดโดยเพิ่มจำนวนวันนัดนานขึ้นเป็น 12 สัปดาห์ในผู้ป่วยที่ดูแลตัวเองดี ค่าความดันโลหิตและค่าน้ำตาลอยู่ในเกณฑ์ปกติอย่างต่อเนื่อง





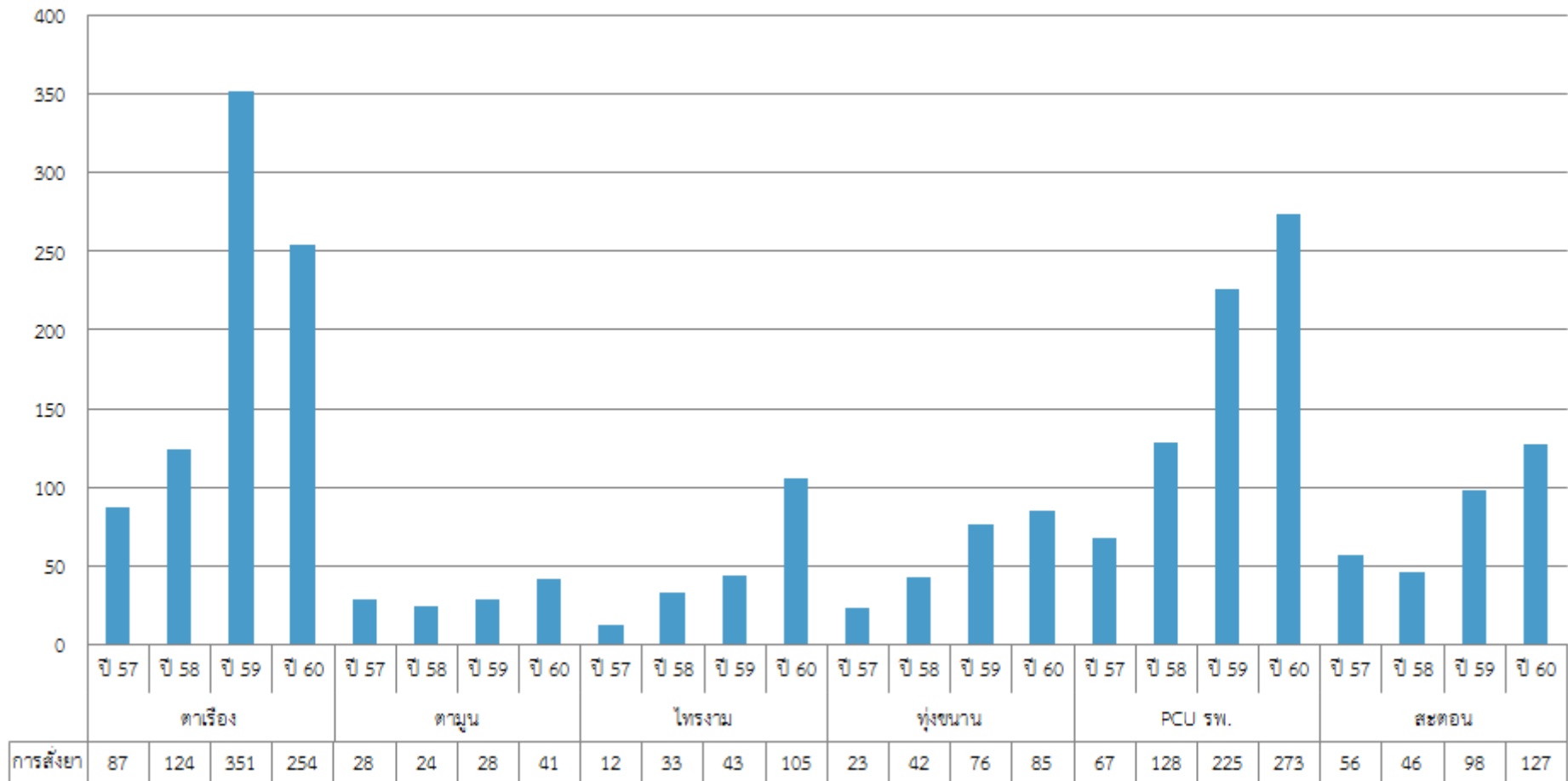
จากแผนภูมิแสดงจำนวนความคลาดเคลื่อนทางยาคลินิกเบาหวานความดันในหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2557 - ปี 2560 โดยมีการเริ่มเก็บเชิงคุณภาพตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2557 จึงทำให้มีจำนวนรวมน้อยกว่าปี 2558 ที่เก็บครบปีงบประมาณ โดยปี 2558 พบว่าความคลาดเคลื่อนทางยาของการสั่งใช้ยาพบสูงสุดในปี 2560 จำนวน 885 ครั้ง รองลงมาคือความคลาดเคลื่อนทางยาในการคัดลอกยาปี 2560 พบ 502 ครั้ง การใช้ยาของผู้ป่วยปี 2560 พบ 444 ครั้ง ซึ่งพบสูงขึ้นเรื่อยๆตั้งแต่ปี 2557 - 2560 เนื่องจากทุกหน่วยปฐมภูมิใช้เครื่องพิมพ์ฉลากยา โดยส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยปฐมภูมิช่วยพิมพ์ยาในระบบแล้วสั่งพิมพ์ฉลากให้ จึงมีความคลาดเคลื่อนด้านการคัดลอกยาเพิ่มขึ้น ยกเว้น ตาเรือง และ ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลสอยดาว ที่แพทย์ผู้สั่งยาเป็นผู้พิมพ์ยาในระบบและสั่งพิมพ์ฉลากยาโดยตรง

โดยชนิดความคลาดเคลื่อนทางยาการสั่งยาพบสูงสุด รองลงมาการคัดลอกยา การใช้ยา การจัดยา และการจ่ายยาตามลำดับ โดยแนวโน้มปี 2560 เหมือนปี 2557 - 2559 เริ่มมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ Hos xp ในหน่วยบริการปฐมภูมิมากขึ้น ในการสั่งพิมพ์ฉลากยาโดยบางแห่งเป็นแพทย์สั่งยาจะระบบคอมพิวเตอร์โดยตรงได้แก่ ตาเรือง และศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล บางแห่งจะรับข้อมูลจากแพทย์ที่เขียนบนแฟ้มผู้ป่วยแล้วพยาบาลนำมาพิมพ์ในระบบคอมพิวเตอร์ได้แก่ ไทรงาม และ ทุ่งขนานที่เริ่มใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการสั่ง

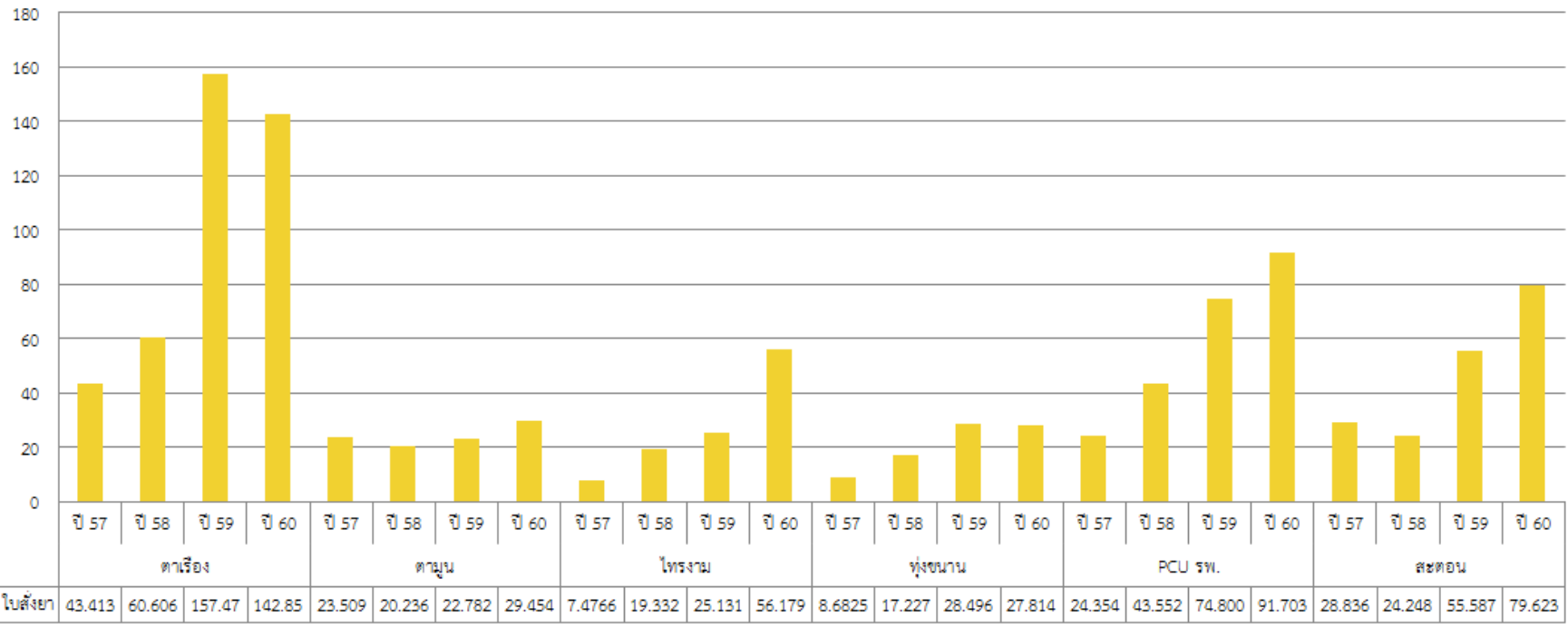
ฉลากยาเมื่อเดือน มิถุนายน 2558 และสะท้อนเริ่มใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการสั่งฉลากยาในวันที่ 29 เมษายน 2559 ในส่วนของตามุนเริ่มใช้เครื่องพิมพ์ฉลากยาโดยเจ้าหน้าที่พิมพ์ยาในระบบเพื่อสั่งพิมพ์ฉลากยาเมื่อเดือน มิถุนายน 2560 จากแผนภูมิแท่งในปี 2559 พบการบันทึกความคลาดเคลื่อนทางยาสูงขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากได้พัฒนาแบบบันทึกความคลาดเคลื่อนทางยาให้สะดวกต่อการใช้งานได้รับความร่วมมือในการบันทึกความคลาดเคลื่อนทางยามากขึ้น และมีแนวโน้มใกล้เคียงกันในปี 2560 และ 2559

รวมสามารถดักจับและแก้ไขความเสี่ยงก่อนถึงผู้ป่วยปี 2559 ได้ 1542 ครั้ง และปี 2560 1750 ครั้ง สามารถแก้ปัญหาการใช้ยาของผู้ป่วยได้ 581 ครั้งสำหรับปี 2559 และปี 2560 แก้ไขปัญหาการใช้ยาของผู้ป่วยได้ 444 ครั้ง

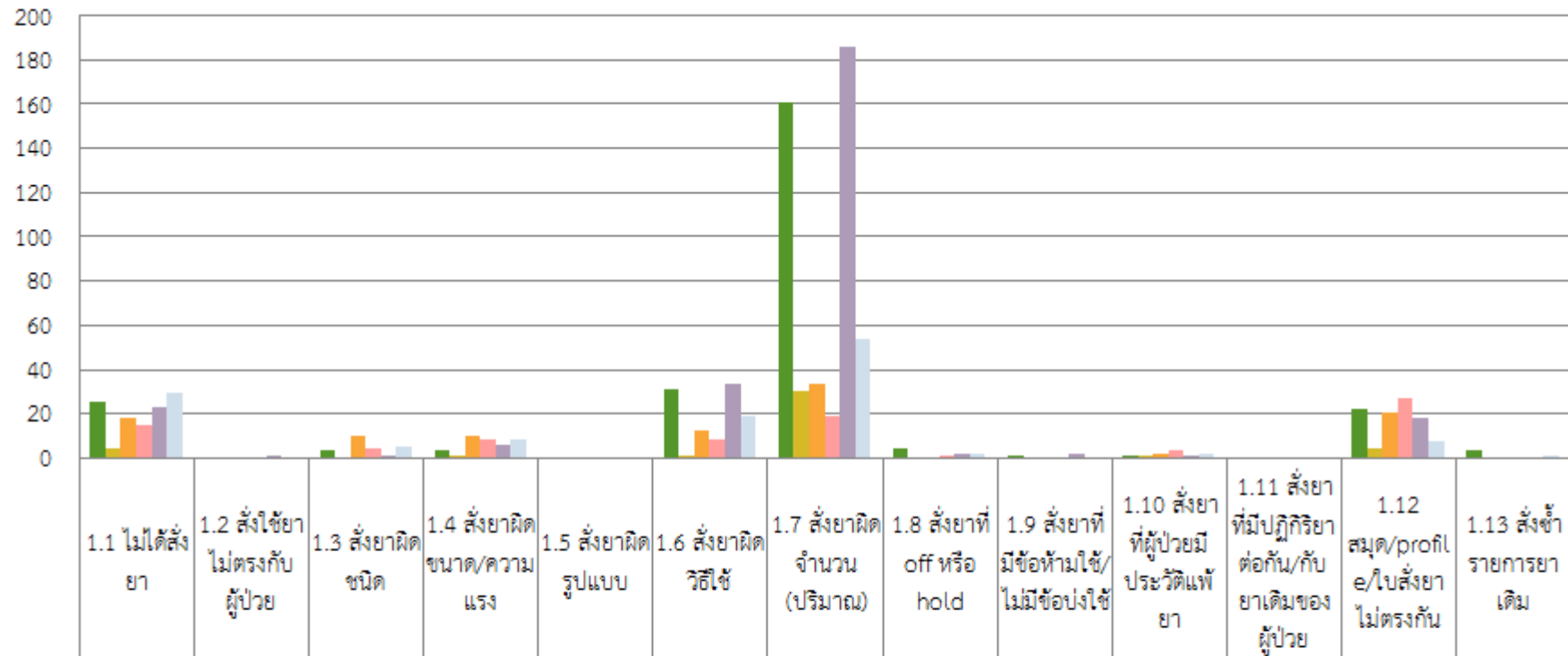
จำนวนความคลาดเคลื่อนการสั่งยา ปี 2557 - 2560



อัตราความคลาดเคลื่อนการสั่งยาต่อ 1000 ใบสั่งยา ปี 2557 - 2560



จำนวนแต่ละประเภทของความคลาดเคลื่อนการสั่งยา ปี 2560



	1.1 ไม่ได้สั่งยา	1.2 สั่งใช้ยาไม่ตรงกับผู้ป่วย	1.3 สั่งยามิตขนาด	1.4 สั่งยามิตขนาด/ความแรง	1.5 สั่งยามิตรูปแบบ	1.6 สั่งยามิตวิธีใช้	1.7 สั่งยามิตจำนวน (ปริมาณ)	1.8 สั่งยาที่ off หรือ hold	1.9 สั่งยาที่มีข้อห้ามใช้/ไม่มีข้อบ่งใช้	1.10 สั่งยาที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้ยา	1.11 สั่งยาที่มีปฏิกริยาต่อกัน/กับยาเดิมของผู้ป่วย	1.12 สมุด/profile/ใบสั่งยาไม่ตรงกัน	1.13 สั่งซ้ำรายการยาเดิม
■ ตาเรือง	25	0	3	3	0	31	161	4	1	1	0	22	3
■ ตามูน	4	0	0	1	0	1	30	0	0	1	0	4	0
■ ไทรวงาม	18	0	10	10	0	12	33	0	0	2	0	20	0
■ ฟ่งขนาน	15	0	4	8	0	8	19	1	0	3	0	27	0
■ PCU รพ	23	1	1	6	0	33	186	2	2	1	0	18	0
■ สะตอน	29	0	5	8	0	19	54	2	0	2	0	7	1



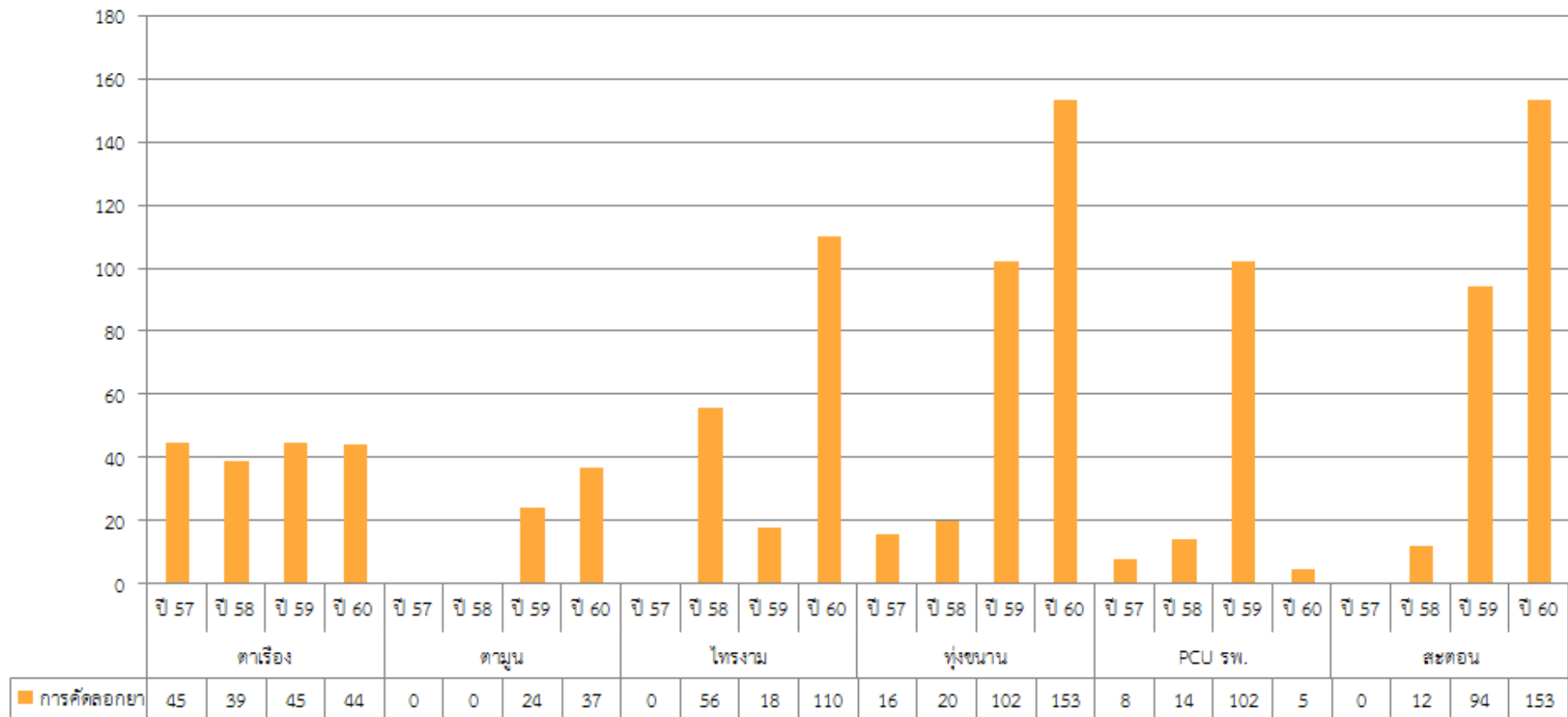
จากแผนภูมิแท่งแสดงความคลาดเคลื่อนทางยาในคลินิกเบาหวานความดันแต่ละหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2558 พบความคลาดเคลื่อนในการสั่งยาสูงในตาเรื่องจำนวน 124 ครั้ง ปี 2559 พบ 351 ครั้ง ปี 2560 ลดลงเป็น 254 ครั้ง เนื่องจากได้มีการแจ้งแพทย์ถึงความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นระหว่างที่แพทย์สั่งยา เพื่อเตือนแพทย์ให้ระวังมากขึ้นจึงช่วยลดความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น และศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล ในปี 2558 พบ 128 ครั้ง ปี 2559 พบ 225 ครั้ง ในปี 2560 พบสูงสุด 273 ครั้ง เนื่องจากศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลมีวันที่พยาบาลตรวจแทนแพทย์แล้วเขียนจำนวนวันกับวันนัดผิดทั้งวัน ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการสั่งยาจำนวนยาไม่ตรงวันนัดมากผิดปกติ ได้แนะนำหากพบว่ามีการกำหนดวันนัดผิดพลาดให้รีบแจ้งพยาบาลที่ตรวจทันที เพื่อแก้ไขและลดความคลาดเคลื่อนในการสั่งยาไม่ตรงจำนวนวันนัด แนวโน้มในปี 2559 เหมือนปี 2558 ที่ตาเรื่องพบมากที่สุดแต่ปี 2560 พบที่ศูนย์สุขภาพชุมชนสูงสุด รองลงมาคือตาเรื่อง 254 ครั้งเนื่องจากตาเรื่องเปลี่ยนแพทย์ประจำตั้งแต่เดือนมิถุนายน โดยทั้ง 2 แห่งใช้ระบบคอมพิวเตอร์ Hos xp ในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในการสั่งพิมพ์ฉลากยาและใบสั่งยาโดยแพทย์สั่งโดยตรงจากระบบคอมพิวเตอร์ และที่สะท้อนพบสูงขึ้นกว่าปี 2558 มากเพราะมีการเปลี่ยนแพทย์ประจำระหว่างปี 2559 และเปลี่ยนแพทย์ประจำเดือนมิถุนายนในปี 2560 ด้วยจึงมีแนวโน้มสูงขึ้น

เมื่อเทียบอัตราการเกิดความคลาดเคลื่อนด้านการสั่งยาต่อ 1000 ใบสั่งยา พบสูงที่สุดคือ ตาเรื่อง 142.85 ครั้ง ต่อ 1000 ใบสั่งยา รองลงมาศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลพบ 91.70 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา รองลงมาคือ สะตอน 79.623 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ไทรยางม 56.17 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา และตามูน 29.45 ทุ่งขนานพบ 27.81 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยาตามลำดับ

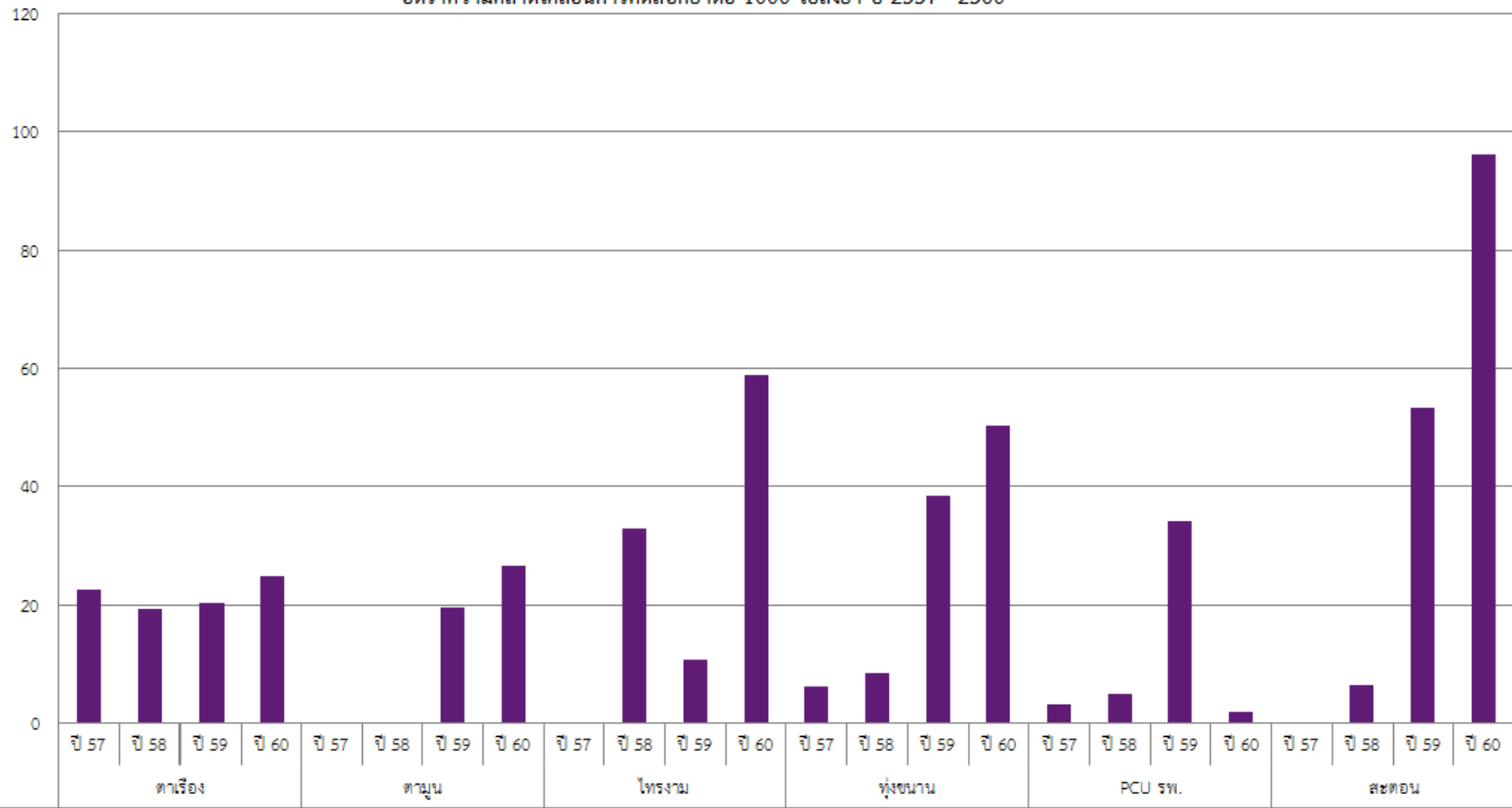
ลักษณะความคลาดเคลื่อนในการสั่งยาที่พบ มากที่สุดของทุกแห่งในปี 2560 คือ การสั่งยาผิดจำนวนพบมากที่สุดที่ ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 186 ครั้งและตาเรื่อง 161 ครั้ง รองลงมาที่พบการสั่งยาผิดวิธีใช้พบมากที่สุดที่ ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 33 ครั้ง และตาเรื่อง 31 ครั้ง การสั่งยาที่สมุด/แฟ้มไม่ตรงกันที่เขียนโดยแพทย์ผู้สั่งยาท่านเดียวกัน พบมากที่สุดที่ทุ่งขนาน 27 ครั้ง และตาเรื่อง 22 ครั้ง การสั่งยาผิดวิธีใช้พบมากที่สุดที่ตาเรื่องพบการสั่งยาผิดวิธีใช้ เนื่องจากระบบคอมพิวเตอร์ในการสั่งวิธีใช้ยาถูกตั้งเป็นวิธีฉีดอินซูลินแล้วไม่ได้รับการแก้ไขระบบคอมพิวเตอร์ในส่วนนี้จึงพบความคลาดเคลื่อนการสั่งผิดวิธีใช้อย่างต่อเนื่อง



จำนวนความคลาดเคลื่อนการคัดลอกยา ปี 2557- 2560

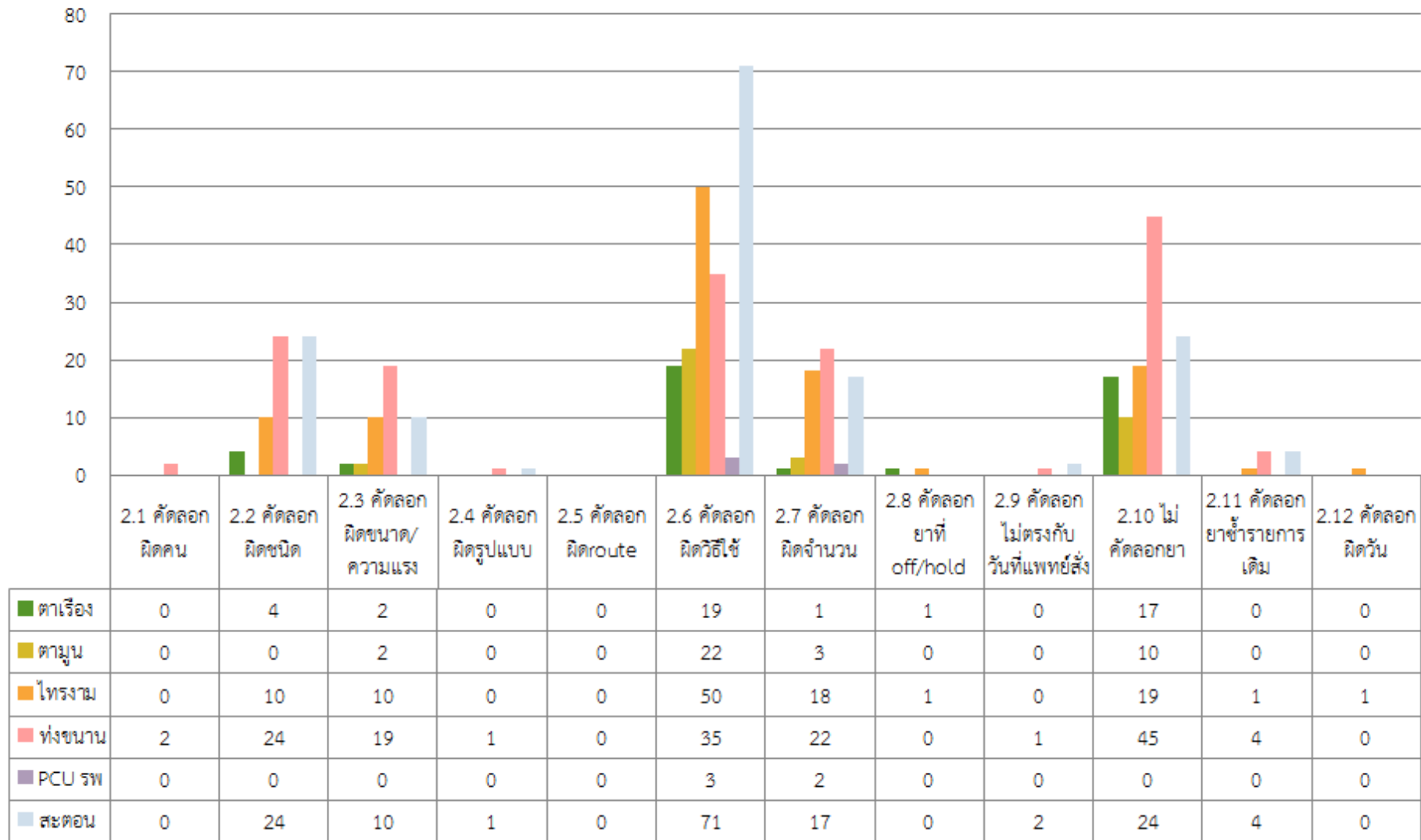


อัตราความคลาดเคลื่อนการคัดลอกยาต่อ 1000 ใบสั่งยา ปี 2557 - 2560



■ ต่อ 1000 ใบสั่งยา	22.455	19.061	20.188	24.746	0	0	19.528	26.580	0	32.806	10.520	58.855	6.0400	8.2034	38.245	50.065	2.9080	4.7635	33.909	1.6795	0	6.3257	53.318	95.924
---------------------	--------	--------	--------	--------	---	---	--------	--------	---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---	--------	--------	--------

จำนวนแต่ละประเภทของความคลาดเคลื่อนการคัดลอกรายการยา ปี 2560

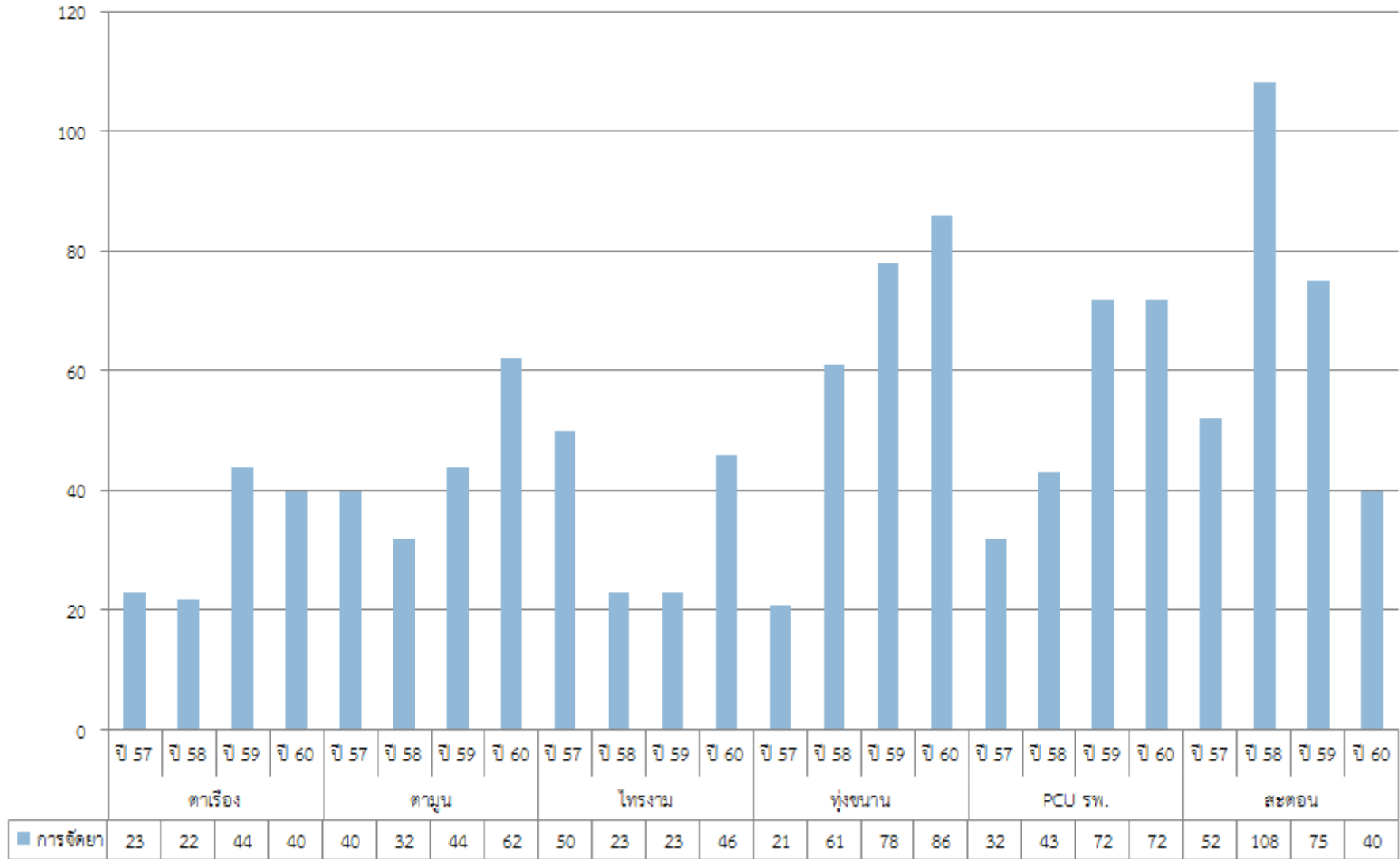


จากแผนภูมิแท่งแสดงความคลาดเคลื่อนทางยาในคลินิกเบาหวานความดันแต่ละหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2559 พบความคลาดเคลื่อนในการคัดลอกยาในปี 2559 พบสูงสุดที่ทุ่งขนานจำนวน 102 ครั้ง สูงมากกว่าปี 2558 ซึ่งพบ 20 ครั้งเนื่องจากทุ่งขนานเริ่มใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการสั่งฉลากยาประมาณเดือนตุลาคม 2558 (เริ่มต้นปีงบประมาณ 2559) และในช่วงเดือนเมษายนเปลี่ยนเจ้าหน้าที่พิมพ์ฉลากยาในระบบใหม่เนื่องจากเจ้าหน้าที่พิมพ์ฉลากยาในระบบคอมพิวเตอร์ไปเรียนต่อ 3 เดือน ในปี 2560 ที่พบความคลาดเคลื่อนการคัดลอกยาสูงสุดคือสะตอน เริ่มใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการสั่งฉลากยาในวันที่ 29 เมษายน 2559 คัดลอกโดยเจ้าหน้าที่เพิ่งเริ่มใช้ระบบยังไม่คุ้นเคยจึงเกิดการผิดพลาดได้ง่าย และทุ่งขนาน ในปี 2560 พบความคลาดเคลื่อนจากการคัดลอกยา 153 ครั้ง เท่ากับสะตอนที่เพิ่งเริ่มใช้ระบบเนื่องจากเปลี่ยนเจ้าหน้าที่คัดลอกรายการยาลงคอมพิวเตอร์โดยเจ้าหน้าที่ท่านเดิมเกิดอุบัติเหตุไม่สามารถพิมพ์ได้ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2560 ไทรงาม เริ่มใช้พิมพ์ฉลากยาในระบบคอมพิวเตอร์ในปี 2558 พอปี 2559 เจ้าหน้าที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้งานมากขึ้นความคลาดเคลื่อนจึงลดลงในปี 2559 แต่ในปี 2560 พบเพิ่มขึ้นสูงมากเกิดจากการไม่ได้แก้ไขในระบบคอมพิวเตอร์เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น เมื่อคนไข้มาก็คัดลอกรายการเดิมที่ผิดพลาดมาจึงเกิดความผิดพลาดซ้ำๆเดิม พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่ท่านอื่นเข้ามาพิมพ์ฉลากยาแทนผู้ที่พิมพ์ประจำจึงเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้น และตามุนเริ่มใช้ระบบพิมพ์ฉลากยาเดือนพฤษภาคม 2560 แต่จำนวนคนไข้แต่ละนัดไม่มากเมื่อเทียบกับที่อื่นๆจึงมีความผิดพลาดจากการคัดลอกยาปี 2560 พบ 37 ครั้งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่คัดลอกโดยพยาบาลลงสมุดประจำตัวผู้ป่วยที่พบ 24 ครั้ง โดยตาเรืองและตามุนมีการคัดลอกยาโดยพยาบาลคัดลอกลงสมุดและเพิ่มผู้ป่วยให้แพทย์โดยลอควิชัยใช้ยา ชนิดยา ความแรง พร้อมพิมพ์ลงในระบบคอมพิวเตอร์ด้วยแพทย์เอง สำหรับศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลได้มีการแจกแจงความคลาดเคลื่อนใหม่โดยเมื่อปี 2559 พบ 102 ครั้ง แต่ในปี 2560 พบ 5 ครั้ง เนื่องจากในปี 2559 แจกแจงการคัดลอกผิดพลาดจากที่เข้าใจว่าพยาบาลสั่งยาแทนแพทย์ในวันที่แพทย์ไม่ได้ออกตรวจมาเป็นคัดลอกยา แต่ในปี 2560 ได้แจกแจงใหม่เป็นวันที่พยาบาลตรวจแทนแพทย์พิมพ์ยาในระบบ จัดให้เป็นความคลาดเคลื่อนชนิดการสั่งยาแทน จึงมีจำนวนความคลาดเคลื่อนในการคัดลอกรายการยาลดลง เพราะที่ศูนย์สุขภาพชุมชน แพทย์หรือพยาบาลที่สั่งยาจะเป็นผู้พิมพ์รายการยาด้วยตนเองลงในระบบคอมพิวเตอร์พร้อมเขียนสมุดประจำตัวผู้ป่วยด้วยตนเอง จึงมีการคัดลอกน้อย

เมื่อเทียบอัตราส่วนต่อ 1000 ใบสั่งยา สะตอนพบความคลาดเคลื่อนด้านการคัดลอกยาสูงสุดคือ 95.92 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา รองลงมาคือไทรงาม พบ 58.85 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา และทุ่งขนาน 50.06 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ตามุน 26.58 และตาเรือง 24.74 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา

เมื่อแบ่งตามลักษณะความคลาดเคลื่อนด้านการคัดลอกรายการยาที่พบบ่อยคือ การคัดลอกผิดวิธีใช้ พบสูงสุดที่สะตอน 71 ครั้งรองลงมาเป็นไทรงาม 50 ครั้ง และทุ่งขนาน 35 ครั้ง การคัดลอกยาไม่ครบรายการที่แพทย์สั่งพบที่ทุ่งขนานมากที่สุด 45 ครั้ง รองลงมาที่สะตอนพบ 24 ครั้ง และไทรงาม 19 ครั้ง การคัดลอกผิดขนาดหรือความแรงพบมากที่สุดคือทุ่งขนาน 19 ครั้งรองลงมาคือสะตอนและไทรงามพบแห่งละ 10 ครั้ง

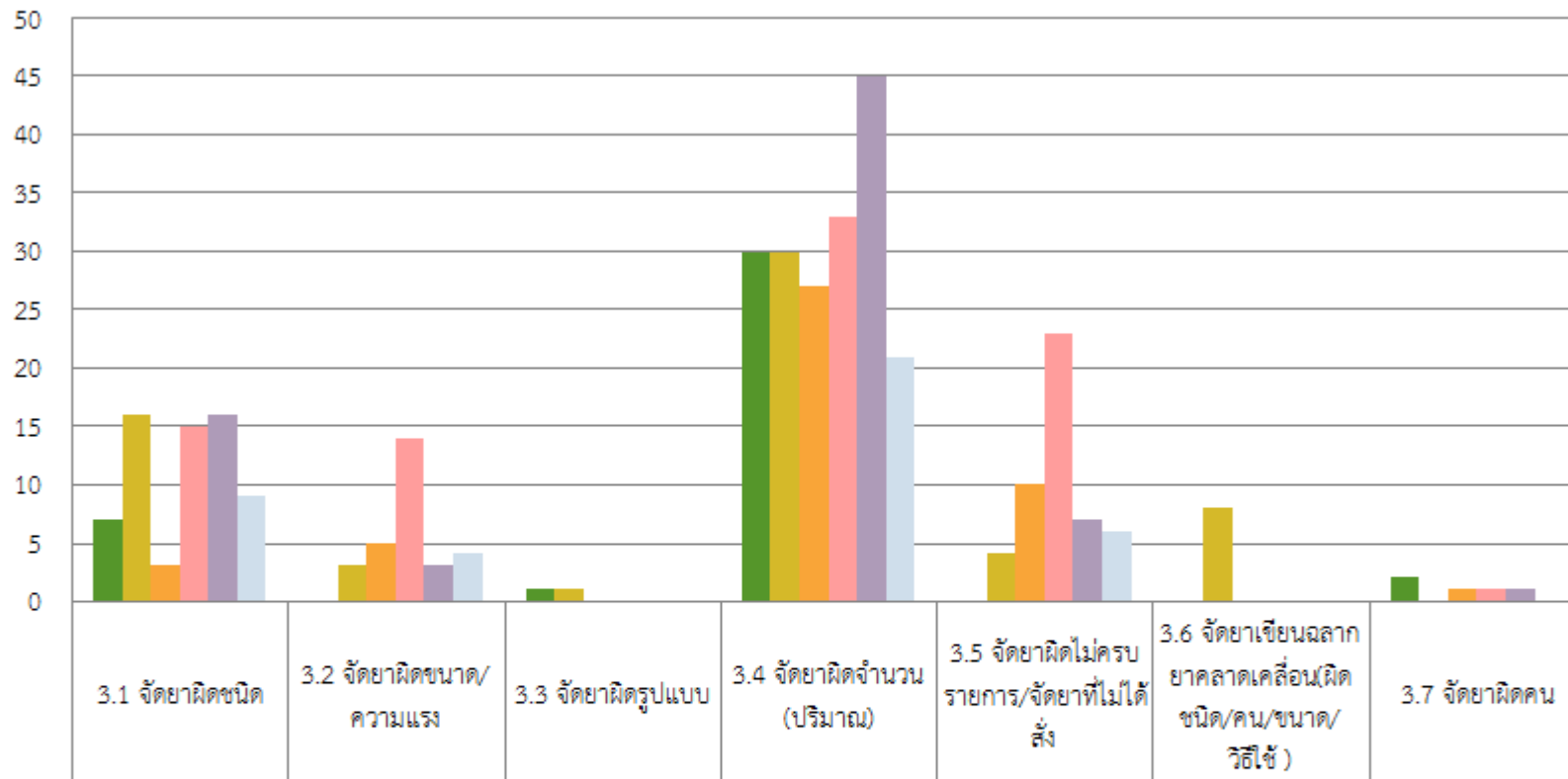
จำนวนความคลาดเคลื่อนการจัดยา ปี 2557 - 2560







จำนวนแต่ละประเภทของความคลาดเคลื่อนการจัดยา ปี 2560



■ ตาเรื่อง	7	0	1	30	0	0	2
■ ตามุน	16	3	1	30	4	8	0
■ ไทรงาม	3	5	0	27	10	0	1
■ ฟังชานาน	15	14	0	33	23	0	1
■ PCU รพ	16	3	0	45	7	0	1
■ สะตอน	9	4	0	21	6	0	0

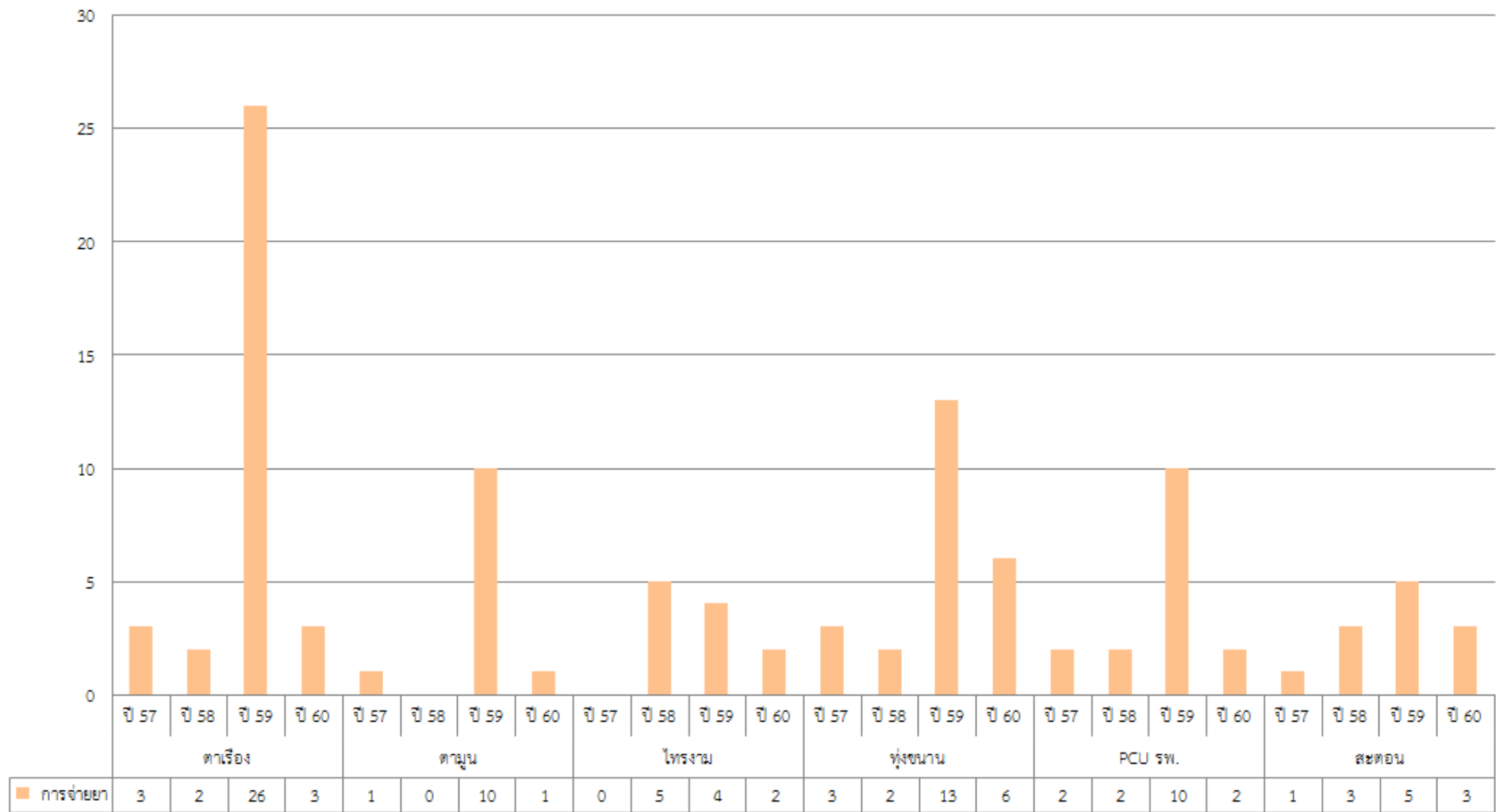
ลักษณะความคลาดเคลื่อนในการจัดยาพบมากที่สุดปี 2560 พบที่ทุ่งขนาน 86 ครั้ง จากปี 2559 ที่พบ 78 ครั้ง สูงขึ้นจากปี 2558 พบ 61 ครั้ง โดยส่วนมากจัดยาผิดจำนวน 33 ครั้ง และจัดยาไม่ครบรายการที่แพทย์สั่ง 23 ครั้ง จัดยาผิดชนิด 15 ครั้ง โดยผิดชนิดในชื่อยาที่คล้ายกันและยาที่มีลักษณะคล้ายกันเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากปริมาณคนไข้จำนวนมากที่สุด รองลงมาในปี 2560 คือศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล พบ 72 ครั้ง เนื่องจากการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่จัดยาจากคนเดิมที่เริ่มจัดยาเฉพาะที่ศูนย์สุขภาพชุมชนคนเดียวยังตั้งแต่ กรกฎาคม 2559 ซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะเวียนเจ้าหน้าที่จัดยาทุกสัปดาห์ ไบรอปึงบประมาณ 2560 เปลี่ยนเจ้าหน้าที่จัดยาใหม่โดยเป็นเจ้าหน้าที่รับใหม่อีก 1 คน ในเดือนมกราคม 2560 จึงเป็นสาเหตุให้มีการจัดยาผิด สูงขึ้นจากเดิม ตามน พบ 62 ครั้ง สูงขึ้นจากปี 2559 ที่พบ 44 ครั้ง เนื่องจากเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่จัดยาใหม่ 4 คนในปีงบประมาณ 2560 จึงเกิดความผิดพลาดสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับจำนวนคนไข้ที่เท่าๆเดิม ลักษณะที่ พบคือจัดผิดจำนวน 30 ครั้ง จัดยาผิดชนิด 16 ครั้ง เป็นลักษณะการผิดแบบชื่อยาคล้ายกันหรือลักษณะแผงยา คล้ายกัน การจัดยาที่ฉลากผิดวิธีใช้พบที่ ตามน 8 ครั้ง เป็นหน่วยที่มีการเขียนฉลากยาด้วยมือจึงทำให้เกิด ความคลาดเคลื่อนนี้ขึ้นเป็นส่วนใหญ่เมื่อใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ฉลากยาความคลาดเคลื่อนลดลง โดยสะท้อนใช้ระบบคอมพิวเตอร์เดือนเมษายน 2559 และตามนเริ่มใช้พฤษภาคม 2560

รองลงมาคือ ไทรงามพบ 46 ครั้ง เนื่องจากการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่จัดยาใหม่ 1 คนแทนคนเดิมที่ย้ายไปสะท้อน ลักษณะที่พบมากที่สุดของไทรงามคือ จัดผิดจำนวน 27 ครั้ง จัดไม่ครบรายการ 10 ครั้งใน ปี 2560 ตาเรื่อง พบ 40 ครั้ง ลักษณะที่พบมากที่สุดคือจัดผิดจำนวนพบ 30 ครั้ง และสะท้อนปี 2560 พบ 40 ครั้ง ลดลงจากปี 2559 ที่พบ 75 ครั้ง ลดลงจากปี 2558 ที่พบ 108 ครั้ง โดยผู้ช่วยเภสัชที่จัดยาเปลี่ยนเมื่อ ปี 2558 เริ่ม สามารถทำได้ดีขึ้น โดยพบการจัดยาไม่ครบรายการ 13 ครั้ง ลดลงจากปี 2558 ที่พบ 50 ครั้ง

ในปี 2560 จัดยาผิดจำนวนพบมากที่สุดที่ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 45 ครั้งเพิ่มจากปี 2559 พบ 36 ครั้ง ทุ่งขนานปี 2560 พบ 33 ครั้งเพิ่มจากปี 2559 พบ และตาเรื่อง ตามน ปี 2560 พบแห่งละ 30 ครั้ง ไทรงาม พบ 27 ครั้ง และสะท้อนพบ 21 ครั้ง บางครั้งการเตรียมยาเพื่อจัดยาโดยมัดละ 60 เม็ด ทำไม่ทันหรือไม่ เพียงพอในบางวันจึงทำให้มีการจัดผิดจำนวน

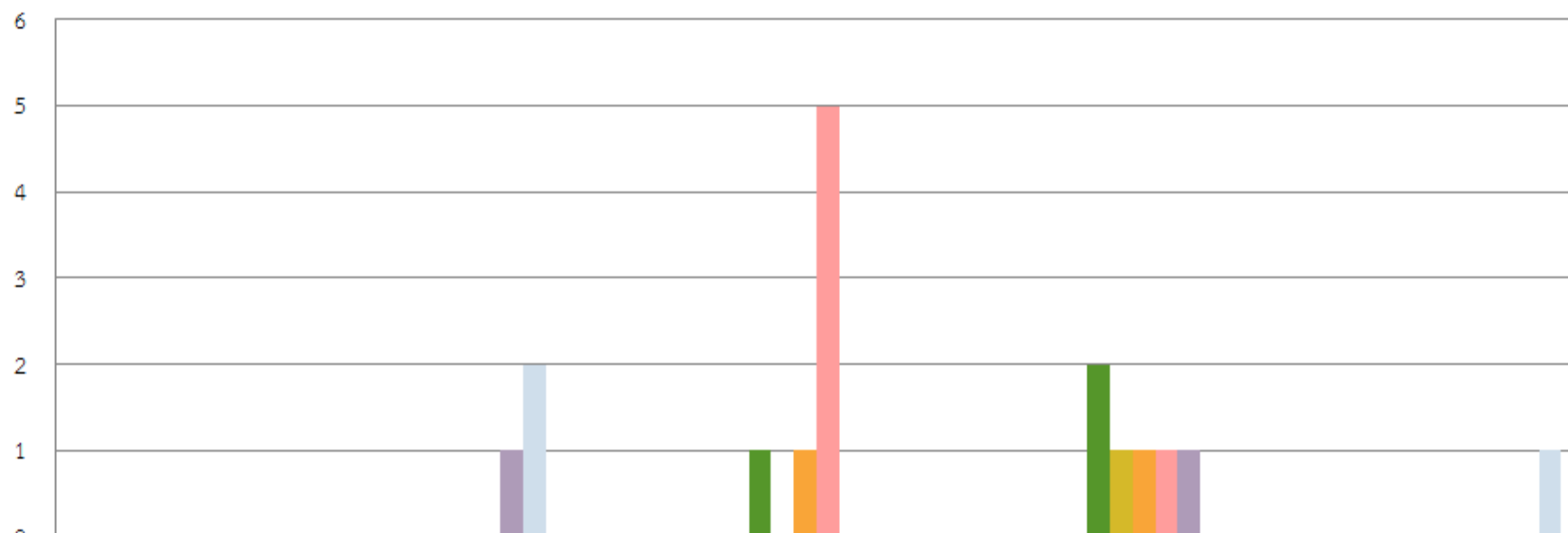
เมื่อเทียบอัตราการจัดผิดต่อ 1000 ใบสั่งยา ปี 2560 อัตราการจัดยาผิดที่พบมากที่สุดคือ ตามน 44.38 ครั้ง ต่อ 1000 ใบสั่งยา รองลงมาทุ่งขนาน 28.14 สะท้อน 25.07 ไทรงาม 24.61 ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 24.18 และตาเรื่อง 22.49 ตามลำดับ

จำนวนความคลาดเคลื่อนการจ่ายยา ปี 2557 - 2560





จำนวนแต่ละประเภทของความคลาดเคลื่อนการจ่ายยา ปี 2560

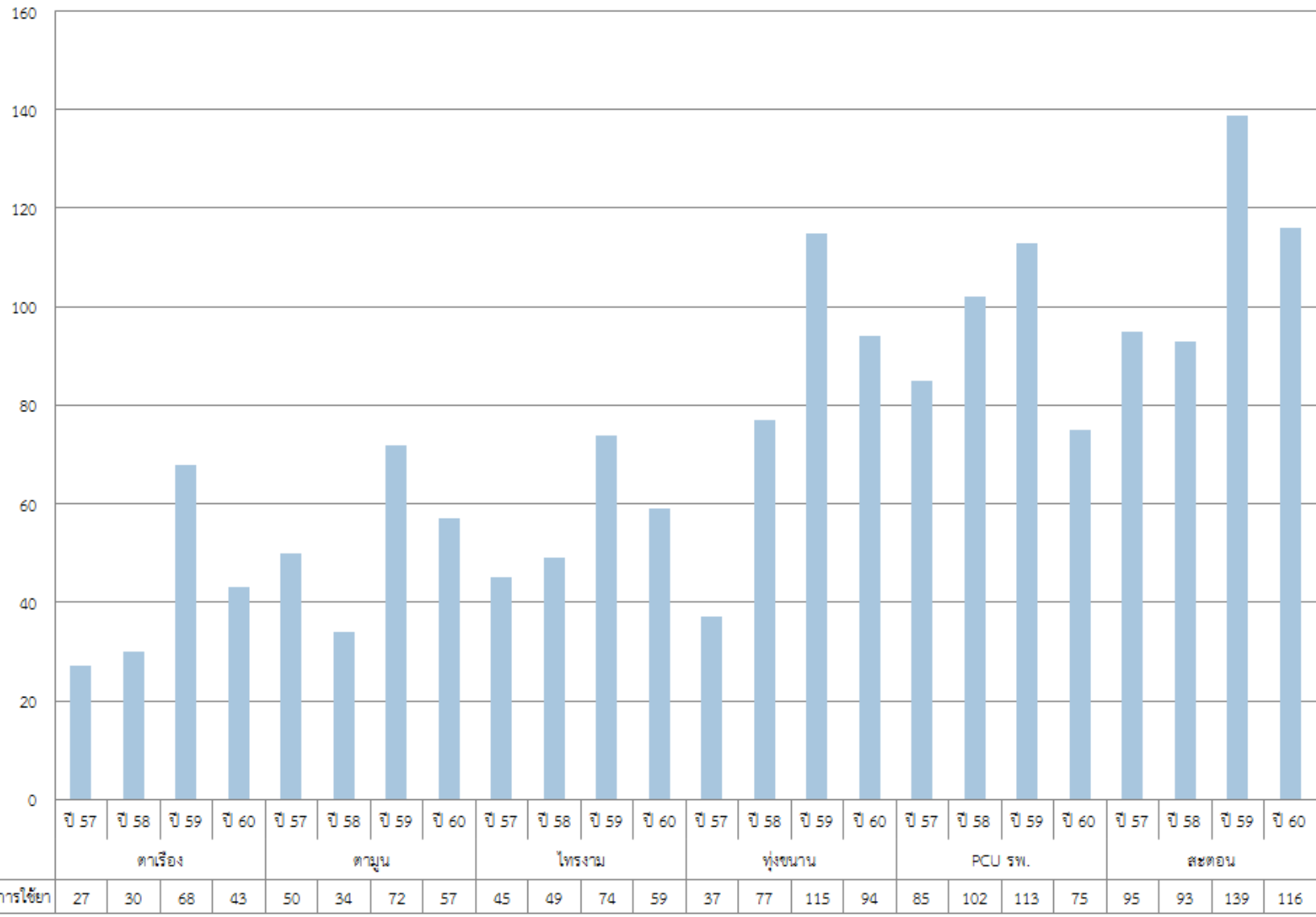


	4.1 จ่ายยามิตคน	4.2 จ่ายยามิตชนิด	4.3 จ่ายยามิต ขนาด/ความแรง	4.4 จ่ายยามิต รูปแบบ	4.5 จ่ายยามิต จำนวน(ปริมาณ)	4.6 จ่ายยาที่ติด ฉลากผิด/สลับยา/ ฉลากคลาดเคลื่อน	4.7 จ่ายยาไม่ครบ รายการ	4.8 จ่ายยาเกิน รายการ	4.9 จ่ายยามิตวิธีใช้
■ ตาเรื่อง	0	0	0	0	1	0	2	0	0
■ ตามุน	0	0	0	0	0	0	1	0	0
■ ไทรงาม	0	0	0	0	1	0	1	0	0
■ ท่งขนาน	0	0	0	0	5	0	1	0	0
■ PCU รพ	0	0	1	0	0	0	1	0	0
■ สะตอน	0	0	2	0	0	0	0	0	1

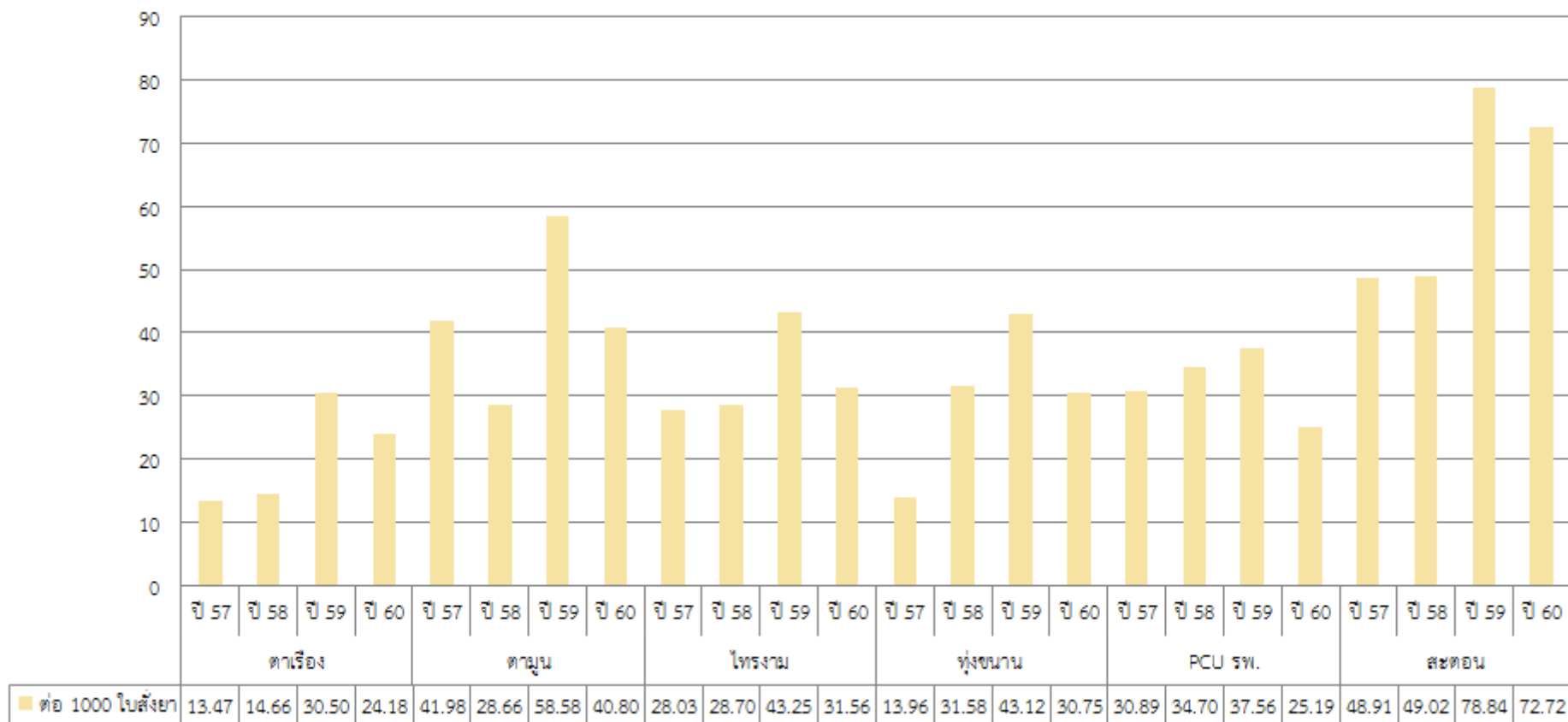
ความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา ปี 2560 พบจ่ายยาผิดจำนวนที่ทุ่งขนานมากที่สุดคือ 6 ครั้ง ลักษณะที่พบมากที่สุดคือจ่ายยาไม่ครบจำนวน 5 ครั้ง และจ่ายยาไม่ครบรายการ 1 ครั้ง เนื่องจากคนไข้เฉลี่ยต่อครั้งของทุ่งขนานสูงที่สุดคือ 123 คนต่อครั้ง อาจมีความเร่งรีบในการจัดยาและจ่ายยาจึงเกิดความผิดพลาดในการนับจำนวนยาได้ง่าย แต่ไม่พบการจ่ายยาผิดชนิดหรือผิดความแรงที่ทุ่งขนาน เพราะทุ่งขนานในรายการยาที่มี 2 ความแรง เช่น Enaril 5-20 Simvastatin 10-40 โดยขีดสีเขียวบนรายการยาที่ผู้ป่วยรับที่เป็นเป็นขนาดสูงเช่น Enaril 20 Simvastatin 40 mg เป็นต้น เพื่อช่วยในการสั่งยา พิมพ์ยา จัดยา และจ่ายยาให้สังเกตได้ง่าย รองลงมา สะตอน มีคนไข้เฉลี่ย 62 คนต่อครั้งพบจ่ายยาผิด 3 ครั้ง ดังนี้ จ่ายยาผิดขนาด/ความแรง 2 ครั้ง จ่ายยาผิดวิธีใช้ 1 ครั้ง และตาเรื่องพบจ่ายยาผิด 3 ครั้ง ซึ่งมีคนไข้เฉลี่ย 82 คนต่อครั้ง พบจ่ายยาผิดจำนวน 1 ครั้ง จ่ายยาไม่ครบรายการ 2 ครั้ง ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลคนไข้เฉลี่ย 61 คนต่อครั้งพบจ่ายยาผิด 2 ครั้ง คือจ่ายยาผิดขนาดหรือความแรง 1 ครั้ง จ่ายยาไม่ครบรายการ 1 ครั้ง ไทรนวมคนไข้เฉลี่ย 72 คนต่อครั้ง พบจ่ายยาผิด 2 ครั้ง คือจ่ายยาผิดจำนวน 1 ครั้ง จ่ายยาไม่ครบรายการ 1 ครั้ง และตามูนคนไข้เฉลี่ย 61 คนต่อครั้ง พบจ่ายยาไม่ครบรายการ 1 ครั้ง

เมื่อเทียบอัตราการจ่ายผิดต่อ 1000 ใบสั่งยามากที่สุดคือ ทุ่งขนาน 1.96 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา สะตอน 1.88 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ตาเรื่อง 1.68 ครั้ง ต่อ 1000 ใบสั่งยา และไทรนวม 1.07 ตามูน 0.71 ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 0.67 ตามลำดับ

จำนวนความคลาดเคลื่อนการใช้ยา ปี 2557 - 2560

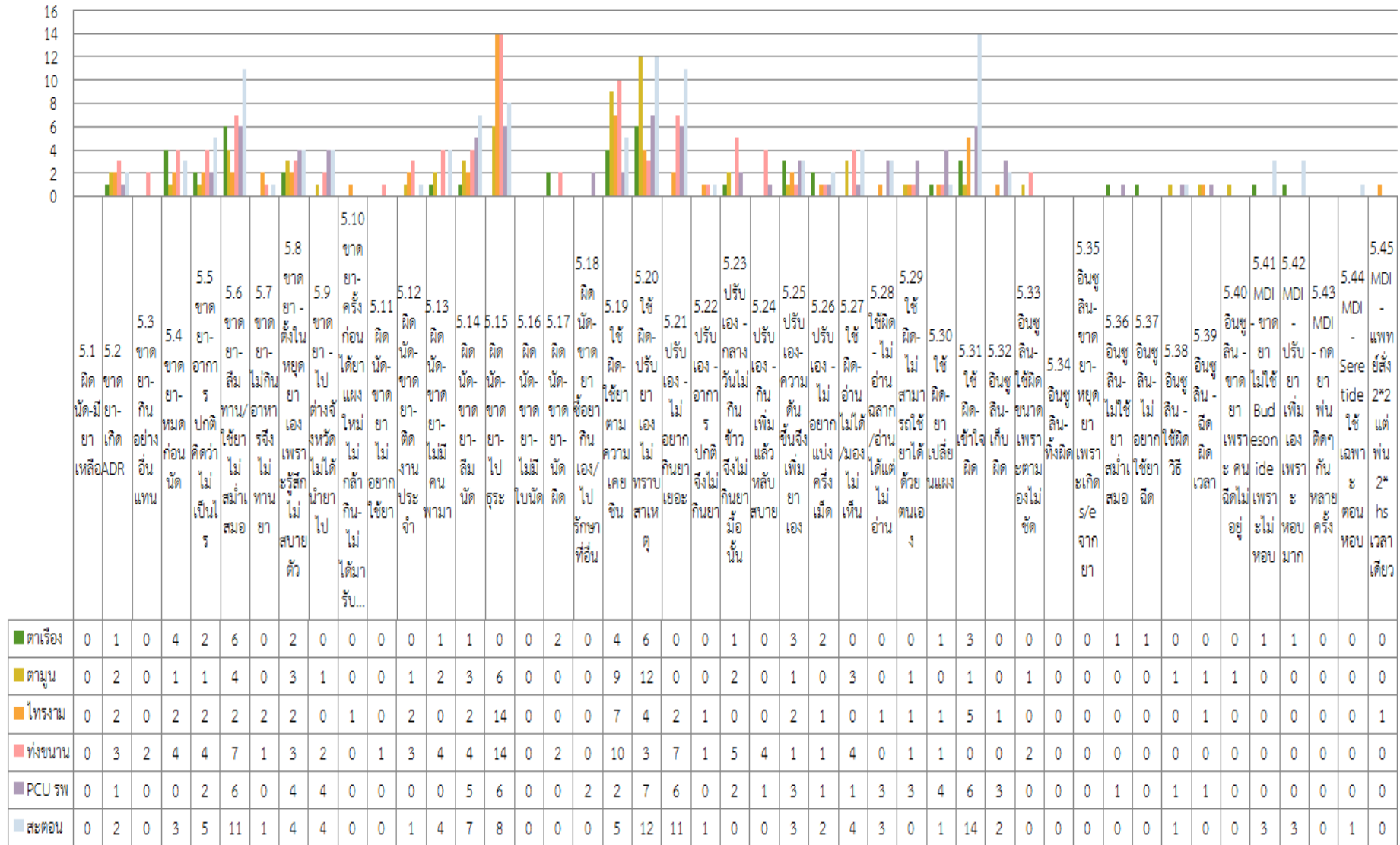


อัตราความคลาดเคลื่อนการใช้จ่ายต่อ 1000 ใบสั่งยา ปี 2557 - 2560





จำนวนแต่ละประเภทของความคลาดเคลื่อนการใช้ยาของผู้ป่วย ปี 2560



ความคลาดเคลื่อนทางยาการใช้ยาในปี 2560 พบมากที่สุดที่สะท้อน 116 ครั้ง ทุ่งขนาน 94 ครั้ง ศูนย์สุขภาพชุมชน 75 ครั้ง ไทรนวม 59 ครั้ง ตามูน 57 ครั้ง และตาเรือง 43 ครั้ง ลักษณะที่พบมากในปี 2560 คือผู้ป่วยผิดนัดทำให้ขาดยาเพราะไปธุระไม่ได้มารับยาตามนัดพบทั้งหมด 48 ครั้ง ใช้ผิดเพราะปรับยาเองไม่ทราบสาเหตุ 44 ครั้ง ลืมกินยาบางมื้อบ่อยพบ 36 ครั้ง ใช้ผิดเพราะใช้ยาตามความเคยชินเพราะกินตามเดิมที่เคยกินก่อนที่แพทย์จะปรับยาพบ 37 ครั้ง ใช้ผิดเพราะเข้าใจวิธีใช้ยาผิด 29 ครั้ง คนไข้ปรับยาเองเพราะไม่ยอมกินยาเยอะ 26 ครั้ง ผิดนัดทำให้ขาดยาเพราะลืมนัดพบ 22 ครั้ง ขาดยาเพราะตั้งใจหยุดยาเองคิดว่าอาการปกติจึงไม่ได้มารับยา 16 ครั้ง ขาดยาเพราะหมดก่อนนัดเพราะทำยาหายหรือลืมนำยาไว้ที่อื่น 14 ครั้ง คนไข้ปรับยาเองตามระดับความดันหรือระดับน้ำตาลที่วัดที่บ้านเอง 13 ครั้ง ใช้ผิดเพราะอ่านฉลากไม่ได้หรือตามองไม่ชัดพบ 12 ครั้ง ผิดนัดทำให้ขาดยาเพราะไม่มีคนพามา 11 ครั้ง ขาดยาเพราะไปต่างจังหวัดไม่ได้นำยาไป 11 ครั้ง เป็นต้น ในปี 2560 พบรายงานความคลาดเคลื่อนจากการใช้ยาของผู้ป่วย 444 ครั้งลดลงจากปี 2559 ที่พบ 581 ครั้ง โดยมีจำนวนรายงานสูงขึ้นจากปี 2557 และ ปี 2558 มากซึ่งพบ 339 และ 385 ตามลำดับ เนื่องจากความร่วมมือในการรายงานที่มากขึ้น

ในปี 2560 พบการใช้ยาผิดเนื่องจากใช้ยาตามความเคยชินตามเดิมพบ 37 ครั้ง ลดลงจากปี 2559 ที่พบ 73 ครั้ง ได้เริ่มแก้ปัญหานี้โดยทำใบเตือนหากแพทย์ปรับวิธีกินยาหรือเปลี่ยนชนิดยาติดบนซองยาแจ้งผู้ป่วยเพื่อป้องกันการลืมเมื่อกลับบ้านตั้งแต่ปี 2559 ช่วยให้ผู้ป่วยใช้ยาได้ถูกต้องมากขึ้น

เมื่อเทียบอัตราความคลาดเคลื่อนทางยาต่อ 1000 ใบสั่งยา พบสูงสุดที่สะท้อน 72.72 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ไทรนวม 31.56 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ตามูน 40.80 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา และทุ่งขนาน 30.75 ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาล 25.19 และตาเรือง 24.18 ครั้งต่อ 1000 ใบสั่งยา ตามลำดับ